

TEENISTUSKOERTE PÕLLUJÄLJEKATSE (PJK) EESKIRI

Vastu võetud: 16.09.2003 EKL-KKK

Üldinfo:

Põllujäljekatse (PJK) on teenistuskooertele mõeldud dressuuriala, mis koosneb kuulekusest ja jäljetööst. Jäljetöö toimub vastavalt rahvusvahelise IPO-eeskirja A-osale ja sellele liituv kuulekusosa toimub vastavalt kehtiva rahvusvahelise IPO-eeskirja B-osale.

Võistlushooaeg:

PJK 1-3 eksameid võib korraldada kogu aasta vältel, kui ilmastikutingimused lubavad ja inimeste tervis ning turvalisus pole ohus. Vastasel juhul ei tohi üritust korraldada. Antud otsuse teeb eksamikohtunik.

Eksami korraldaja organisatsioon / eksamikorraldaja

Eksamikorraldaja vastutab ürituse korraldamise eest. Eksamikorraldaja korraldab või kontrollib kõikide ülesannete täitmist, mis on vajalikud eksami ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks. Ta kindlustab korrektse alade läbiviimise ning ta peab olema kohtuniku käsutuses kogu ürituse jooksul.

Sellepärast pole eksamikorraldajal lubatud esitada koera või võtta endale muid kohustusi. Eksamikorraldaja vastutab:

- kõikide vajalike lubade saamise eest
- kõikide eksami tasemete jaoks kõlblike (eksami-eeskirjades toodud nõuetele vastavate) jäljepõldude leidmise eest.
- lepingute sõlmimise eest jäljepõldude omanikega ja isikutega, kellel võib olla sellel maavaldusel jahipidamise luba
- kogemustega vabatahtlike, näiteks jäljetegijate, inimrühmas osalevate inimeste jms leidmise eest
- eksami kuupäeva garanteerimise eest
- kõikide vajalike (eeskirjadele vastavate) eksami vahendite olemasolu eest
- blankettide, nagu kohtunikuraamatud ja hindamislehed kõikidele katsetasemetele, eest
- hindamislehtede, registreerimislehtede, vaksineerimistõendite ja vajadusel kindlustuse olemasolu kontrollimise eest.

Eksamikorraldaja peab informeerima kohtuniku 3 päeva enne ürituse toimumist selle asukohast, algusajast, eksami tüübist ja osalevate koerte arvust ning andma juhiseid kohalesõiduks. Kui eksamikorraldaja ei edasta kohtunikule antud informatsiooni, on kohtunikul õigus oma kokkulepe tühistada.

Luba eksami läbiviimiseks tuleb esitada kohtunikule enne eksami algust.

Eksami kohtunikud

Korraldava klubi ametnikud on kohustatud kutsuma kohtuniku, kellel on õigus hinnata PJK eksameid. Korraldav klubi määrab kutsutavate kohtunike arvu. Siiski võib üks kohtunik hinnata maksimaalselt 30 osaõoritust päevas.

PJK-1, PJK-2, PJK-3 igaühes on 2 osaõoritust

Kohtunik ei tohi hinnata koeri, kes on tema omandis või kaasomandis. Kohtunik ei tohi hinnata koeri, kes on temaga samas majapidamises elava isiku omandis või kaasomandis. Ta ei tohi hinnata koeri, keda esitab isik, kes elab temaga samas majapidamises.

Kohtunik ei tohi mõjutada või segada koera esinemist oma käitumisega. Kohtunik vastutab kehtivate eksami-eeskirjade õige ja korrektse rakendamise eest. Kohtunikul on õigus eksam katkestada, kui see on vastuolus eksami-eeskirjadega ja tema juhiseid ei täideta. Sellisel juhul peab kohtunik tegema raporti Eesti Kennelliidule (EKL-KKK).

Kohtuniku otsus on lõplik ja vastuvaidlematu. Iga hindamist puudutav kriitika võib viia eksami toimumise paigast ärasaatmisele ning sellele võivad lõpuks järgneda distsiplinaarsed meetmed. Õigustatud juhtudel, võib eksami

eeskirjade rikkumisele kohtuniku poolt ja mitte kohtuniku otsuse puhul esitada kaebuse vastavale kehtestatud korrale.

Eksamil osalejad

Eksamil osalejad peavad üritusele tähtjaks registreeruma. Koos registreerimisavalduse esitamisega nõustub osaleja tasuma ka registreerimistasu. Juhul, kui osaleja mistahes põhjusel ei saa eksamil osaleda, peab ta sellest viivitamatult eksamikorraldajat teavitama. Eksamil osaleja peab täitma kõiki antud piirkonnas kehtivaid veterinaar- ja loomakaitse eeskirju. Osaleja peab järgima kohtuniku juhiseid samuti nagu ka eksamikorraldaja omi. Koerajuht peab esinema koeraga sportlikult ja laitmatult. Koerajuht peab esinema oma koeraga kõikides eksami osades, vaatamata igast üksikust osast saadud tulemusele. Eksam lõpeb lõpptulemuste teatamisega (lõputseremoonia) ja võistlusraamatute väljajagamisega.

Kohtunikul on õigus katkestada koera eksamisooritus ka koerajuhi tahte vastaselt, kui koer on vigastatud või muul viisil töövõimetu. Kui koerajuht eemaldab koera eksamilt, märgitakse võistlusraamatusse “ebapiisav – koer eemaldati”. Kui koer eemaldatakse eksamilt ilmse vigastuse või loomaarsti tõendi alusel, mis tõendab koera haigestumist, märgitakse võistlusraamatusse “eemaldatud haigestumise tõttu”. Kohtunikul on õigus diskvalifitseerida koerajuht mittesportliku käitumise, motivatsiooniobjektide kaasaskandmise, eksamieeskirjade rikkumise või loomakaitseaduste rikkumise või mõne muu pahatahtliku tegevuse alusel.

Sissekanne võistlusraamatusse tuleb teha igal juhul, tuues välja enneaegse eksamilt eemaldamise põhjuse. Diskvalifitseerimise korral kaotab osaleja kõik seni saadud punktid.

Koerajuht peab kogu eksami kestel jalutusrihma kaasas kandma. See tähendab, et koeral peab kogu aeg olema kaelas lihtne, üherealine, avar kettkaelarihm mittepoovas asendis. Kõik teistsugused kaelarihmad või lisarihmad (nagu nahk- või ogadega kaelarihm vms.) ei ole eksami kestel lubatud. Jalutusrihma võib kanda nii, et see on koera eest peidetud või koerajuht paneb selle üle oma õla vasakult (ülal) paremale (all).

Suulised käsklused on lühikesed, antud normaalse häälega ja koosnevad ühest sõnast. Käsklused võib anda ükskõik mis keeles. Üks ja sama käsklus peab kogu aeg täitma sama ülesannet.

Kui mitu osalejat on registreerunud ühele ja samale eksamitasemele, siis tuleb võistlusjärjekord kindlaks määrata loosimise teel.

Eksami nõuded

Eksamipäeval peab koer olema saavutanud nõutud vanuse. Osalevate koerte vanuse alampiiriks on 12 kuud. Erandid ei ole lubatud. Kõik koerad, olenemata nende suurusest, tõust või tõutunnistusest, on lubatud osalema.

Koerajuhil on lubatud osaleda ühel eksamil päevas. Koerajuht võib ühel eksamil esitada maksimaalselt kahte koera. Koer võib ühel päeval osaleda ainult ühel eksamil.

Iga eksamitaset võib korrata nii palju kordi, kui soovitakse. Eksamitasemed tuleb sooritada vastavas järjekorras (tase 1-2-3). Koer võib osaleda järgmisel, kõrgemal tasemel ainult siis, kui ta on läbinud eelmise taseme. Arvestada tuleb vanusepiiranguid. Koera tuleb esitada alati kõrgeimal tasemel, mille ta on saavutanud. Erandeid võib teha eksamitel, mis ei ole seotud kvalifikatsiooninõuete täitmisega või paremusjärjestusse panemisega.

Jooksuajaga emased koerad võivad osaleda kõikidel aladel. Kuid neid tuleb hoida eraldi teistest osalejatest. Nad võivad esineda vastavalt ajakavale eksamiosas A. Ülejäänud osades pannakse nad võistlusjärjekorra lõppu ja nad esinevad eksami lõpus. Tiined ja imetavad emased eemaldatakse eksamilt.

Haiged ja nakkavad loomad eemaldatakse kõikidelt ürituselt.

Ükskõiksuse test

Enne iga eksami algust, enne esimest eksamiosa, peavad koerad läbima ükskõiksuse testi. Koera identifitseerimine on osa ükskõiksuse testist (tätoveeringu numbri, mikrokiibi vms. vaatamine ja kontrollimine).

Koerad, kes ükskõiksuse testi ei läbi eemaldatakse eksamilt ja nad tuleb diskvalifitseerida. Mikrokiibiga koerte omanikud on kohustatud tagama identifitseerimiseks vajaliku varustuse.

Kohtunik jätkab koera iseloomu hindamist kogu eksami kestel. Kohtunik on kohustatud koheselt diskvalifitseerima koera eksamilt, kui koeral ilmneb iseloomu viga. Võistlusraamatusse tuleb teha sissekanne, milles seletatakse iseloomu viga. Koertest, kes on diskvalifitseeritud iseloomu vea tõttu, tuleb kirjalikult teatada rahvusliku kenneolrganisatsiooni vastavale komiteele.

Ükskõiksuse testi läbiviimine

1. Ükskõiksuse test tuleb läbi viia normaalsetes keskkonnatingimustes koera jaoks neutraalsel pinnal
2. Iga koer esitatakse kohtunikule eraldi.
3. Koer esitatakse kohtunikule tavalise jalutusrihma otsas. Jalutusrihm peab olema lõdvalt.
4. Kohtunik peab vältima igasugust provokatsiooni. Kohtunik ei tohi koera puudutada.

Hindamine:

- a) Koera positiivne käitumine: koer näitab end näiteks neutraalse, enesekindla, kindla, tähelepaneliku, energilise, ükskõiksena
- b) Veel aksepteeritav, piiripealsed juhud: koer on näiteks mõnevõrra ebastabiilne, veidi närviline, veidi ebakindel. Sellised koerad võivad ükskõiksuse testi läbida, aga neid tuleb kogu eksami jooksul hoolikalt jälgida.
- c) Koera negatiivne käitumine või temperamendi viga: koer on näiteks arg, ebakindel, närviline, lasukartlik, kontrolli alt väljas, hammustab, on agressiivne (diskvalifitseerimine).

Punktisüsteem

Sooritust hinnatakse punktide ja hinnetega (kvalifikatsioon). Hinded ja vastavad punktid peavad väljendama soorituse kvaliteeti.

Punktitabel

Maksimumpunktid	võrratu	Väga hea	Hea	rahuldav	ebapiisav
5 punkti	5	4,5	4,0	3,5	3,0-0
10 punkti	10	9,5-9,0	8,5-8,0	7,5-7,0	6,5-0
15 punkti	15,0-14,5	14,0-13,5	13,0-12,0	11,5-10,5	10,0-0
20 punkti	20,0-19,5	19,0-8,0	17,5-16,0	15,5-14,0	13,5-0
30 punkti	30,0-29,0	28,5-27,0	26,5-24,0	23,5-21,0	20,5-0
35 punkti	35,0-33,0	32,5-31,5	30,5-28,0	27,5-24,5	24,0-0
70 punkti	70,0-66,5	66,0-63,0	62,5-56,0	55,5-49,0	48,5-0
80 punkti	80,0-76,0	75,5-72,0	71,5-64,0	63,5-56,0	55,5-0
100 punkti	100,0-96,0	95,5-90,0	89,5-80,0	79,5-70,0	69,5-0

Protsendid:

Hinne	Hindeprotsendid	Mahaarvamine
võrratu	= miinimum 96%	Või kuni miinus 4%
Väga hea	= 95 kuni 90%	Või miinus 5 kuni 10%
Hea	= 89 kuni 80%	Või miinus 11 kuni 20%
Rahuldav	= 79 kuni 70%	Või miinus 21 kuni 30%
ebapiisav	= alla 70%	Või miinus 31 kuni 100%

Koondhindamises tuleb iga terve osa eest anda ainult täispunkte. Osalisi punkte võib anda üksikute harjutuste eest. Kui punktide liitmisel iga osa lõpus ei ole saadud summa täisarv, siis võib hindepunkte ümardada üles- või allapoole, sõltuvalt üldmuljest.

Sama kogupunktisumma korral on otsustavaks kõrgeim tulemus A-osast. Juhul kui nii A- kui B-osa eest saadud punktid on võrdsed, läheb koht jagamisele.

Diskvalifitseerimine

Kui koer lahkub koerajuhi juurest või eksamiplatsilt eksami kestel ja ei naase kolmanda käskluse peale, siis koer diskvalifitseeritakse.

Kõik punktid, mis kuni diskvalifitseerimiseni anti, võetakse ära. Mingeid tulemusi (hindeid) või punkte võistlusraamatusse ei kanta.

Hindamine

Tulemuse saab koer, kes on saanud vähemalt 70% kogupunktidest mõlemas eksamiosas.

maksimumpunktid	võrratu	väga hea	hea	rahuldav	ebapiisav
100 punkti	100-96	95-90	89-80	79-70	69-0
200 punkti	200-192	191-180	179-160	159-140	139-0

Võistlusraamatud

Igal osaleval koeral peab olema võistlusraamat. Võistlusraamat antakse välja koerajuhi vastava organisatsiooni korralduste kohaselt. Ühel koeral võib olla ainult üks võistlusraamat. Selle eest vastutab võistlusraamatu välja andnud organisatsioon. Eksami tulemused tuleb kanda võistlusraamatusse igal juhul. Kohtunik ja eksamikorraldaja, juhul, kui võistlusraamatus on selline säte, peab sissekannet kontrollima ning kinnitama selle oma allkirjaga.

Vastutus

Koera omanik on vastutav tema koera poolt tekitatud mistahes isiku- või materiaalse kahju eest. Õnnetusjuhtumi korral on koerajuht vastutav enda ja oma koera eest kogu ürituse jooksul. Koerajuht järgib kohtuniku ja korraldaja poolt antud juhiseid omast vabast tahtest ja täidab juhiseid omal vastutusel.

Vaktsineerimised

Kohtuniku või eksami sekretäri nõudmisel peab koerajuht esitama kehtiva vaktsineerimistõendi.

Eksami järelevaataja

EKL võib nimetada vastavate teadmistega isiku üritust kontrollima veendumaks, et üritus viiakse läbi vastavalt juhistes sätestatud eeskirjadele .

PJK-1

On jagatud: A-osa 100 punkti
 B-osa 100 punkti
 Kokku: 200 punkti

PJK-1 A-osa

Jälje teeb koerajuht, vähemalt 300 sammu, 3 sirget, 2 nurka (umbes 90 kraadi), 2 koerajuhile kuuluvat eset, vähemalt 20 minutit vana, jälje läbitöötamiseks aega 15 minutit

Jäljel püsimine: 80 punkti
Esemed (10+10): 20 punkti
Kokku: 100 punkti

Üldised juhised:

Kohtunik või jäljeosa eest vastutav isik määrab kindlaks jälje kuju, kusjuures arvestada tuleb jäljepõllu asetust. Jälgede jaoks tuleb kasutada erinevaid kujusid. Ei ole lubatud, et esemed ja nurgad paikneksid igal jäljel üksteisest samal kaugusel. Jälje algus tuleb selgelt tähisega märkida. Tähis tuleb torgata maasse jäljealgusest (lõhnapadjast) vahetult vasakule.

Stardijärjekorra loosib kohtunik.

Koerajuht (=jäljetegija) peab enne jälje mahapanekut kohtunikule või jälje tegemise eest vastutavale isikule jäljeesemeid näitama. Kasutada tohib ainult tugevalt lõhnastatud esemeid (need on olnud vähemalt 30 minutit koerajuhi käes). Koerajuht (= jäljetegija) jääb hetkeks jälje alguspunkti (lõhnapadjale) ja jätkab seejärel normaalse sammuga liikumist kohtuniku poolt määratud suunas. Nurgad tuleb teha samuti normaalse sammuga. Esimene ese asetada jäljele vähemalt 100 sammu järel esimesel või teisel sirgel. Teine ese asetada viimase sirge lõppu. Esemed tuleb panna jäljele liikumise pealt. Peale viimase eseme mahapanekut viimase sirge lõpus peab jäljetegija jätkama veel mõned sammud otse edasi kõndimist. Samal ajal tuleb kasutada erinevat liiki esemeid (materjalid: nahk, tekstiil, puit). Esemed peavad olema umbes 10 cm pikad, 2-3 cm laiad ja 0,5-1 cm paksud. Nende värv ei tohi silmatorkavalt maastiku omast erineda. Koer ei tohi jälje mahapanekut näha.

Koera jäljel töötamise ajal ei ole kohtunikul ja teda saatvatel isikutel lubatud minna jäljepiirkonda, kus koera/koerajuhi võistkonnal on õigus töötada.

- a) suuline käsklus: “*such*” (jalg)
Suulist käsklust “jalg” on lubatud anda jälje alguses ja peale esimest eset.
- b) Jäljeajamine: Koerajuht valmistab koera jäljetööks ette. Koer võib töötada vabalt või 10 m pikkuse jäljenööri otsas. Jäljeajamise ajal võib 10 m pikkune jäljenöör kulgeda üle koera selja, küljelt või esi- ja/ või tagajalgade vahelt. Jäljenööri võib kinnitada otse mittepoovas asendis oleva kaelarihma külge või jäljerakmete kinnitusaasa külge (lubatud on järgmist tüüpi jäljerakmed: rinnarakmed või Böttger-rakmed ilma lisarihmadata). Kutsumise peale raporteerib koerajuht koos koeraga kohtunikule nii, et koer on algasendis. Koerajuht teavitab kohtunikku sellest, kas koer võtab esemed maast üles või näitab neid. Igasugust jõulist mõjutamist enne jäljetööd, jäljetööd alustades ja jäljetöö kestel tuleb vältida. Kohtuniku käsul tuuakse koer aeglaselt ja rahulikult alguspunkti ja pannakse jäljele. Koer peab võtma lõhna jälje alguses rahulikult ja intensiivselt, nina maapinna lähedal. Koer peab jätkama jäljeajamist nina maapinna lähedal, säilitades ühtlast tempot. Koerajuht järgneb koerale 10 m kaugusel jäljenööri lõpus. Vabalt (rihmata) töötades tuleb samuti säilitada 10-meetrist vahemaad. Jäljenöör võib teatud määral lõdvalt rippuda, kui koerajuht seda käest ei lase. Koer peab töötama nurkades enesekindlalt. Pärast nurga läbimist peab koer jätkama jäljetööd samas tempos. Kohe, kui koer on jõudnud esemeni, peab ta ilma koerajuhi abita selle üles võtma või seda veenvalt näitama. Eset üles võttes on koeral lubatud seista, istuda või tulla koerajuhi juurde. Esemega edasiliikumine või selle ülesvõtmine lamades on viga. Esemete näitamine võib toimuda seistes, istudes või lamades. Erinevate näitamisviiside vaheldumine on lubatud. Kohe kui koer on eset näidanud või selle üles võtnud, peab koerajuht jäljenööri maha panema ja oma koera juurde minema. Tõstes eset hoidva käe üles, näitab koerajuht, et koer on eseme leidnud. Seejärel võtab koerajuht jäljenööri uuesti üles ja jätkab koeraga jäljetööd. Peale jäljeajamise lõppu peab koerajuht leidnud esemeid kohtunikule näitama.
- c) Hindamine: Kiirus, millega jälg läbi töötatakse, ei mõjuta punktide andmist seni, kuni jäljel töötatakse intensiivselt, ühtlaselt ja veenvalt ning koer ilmutab positiivset suhtumist jäljetöösse. Kui koer kontrollib jälje asetust, siis seda ei loeta veaks seni, kuni koer jäljelt ei lahku. Sihitu ekslemine, maapinnast kõrgel asetsev nina, loomulike vajaduste rahuldamine jäljel, nurkades keerutamine, pidev julgustamine, rihmast juhtimine või suuline abi jäljel või esemetel, vead esemete ülesvõtmisel/ nende näitamisel ja vale eseme näitamine põhjustavad punktide vähendamist. Jäljetöö katkestatakse, kui koerajuht eemaldub jäljest üle ühe nõõripikkuse.

Kui koer kavatseb jäljelt ära minna ja koerajuht hoiab teda tagasi, käsib kohtunik koerajuhil koerale järgneda. Kui koerajuht kohtuniku juhiseid ei täida, jäljetöö katkestatakse. Kui jäljetööd ei lõpetata koera jäljele paneku hetkest alates 15 minuti jooksul, katkestab kohtunik jäljetöö. Enne jäljetöö katkestamist toimunud esitust hinnatakse.

Kui koer näitab eset mõlemal viisil ehk teisisõnu, kui ta näitab eset ja võtab esemeni jõudes selle suhu, siis loetakse see veaks.

Hinne antakse ainult nende esemete eest, mida näidatakse nii, nagu koerajuht kohtunikule raporteerimisel teada andis. Vead eseme näitamisel/ ülesvõtmisel mõjutavad vastava sirge hindamist.

Esemete eest, mida ei näidata/ üles ei võeta, punkte ei anta.

Punktide jaotamine jäljel püsimise eest iga üksiku sirge peale peab peegeldama vastava sirge pikkust ja raskusastet. Igat sirget hinnatakse punktide ja hinnetega. Kui koer ei aja jälge (koer seisab viivitades ühel kohal ja ei aja jälge), võib kohtunik jäljetöö katkestada, isegi siis kui koer asetseb jäljel.

PJK-1 B-osa

Harjutus 1: Vabalt kõrvalkõnd	20 punkti
Harjutus 2: Liikumise pealt istumine	10 punkti
Harjutus 3: Lamamine ja juurdekutsumine	10 punkti
Harjutus 4: Esemee toomine tasasel maal	10 punkti
Harjutus 5: Esemee toomine üle tõkke	15 punkti
Harjutus 6: Esemee toomine üle kaldtõkke	15 punkti
Harjutus 7: Edasisaatmine ja lamamine	10 punkti
Harjutus 8: Lamamine häiritud olukorras	10 punkti
Kokku:	100 punkti

Üldised juhised:

Kohtunik annab märguande iga harjutuse alustamiseks. Kõik ülejäänud, nagu pöörded, peatumised, tempomuutused jms., tehakse ilma kohtuniku märguandeta.

Suulisi käsklusi on kirjeldatud eeskirjades. Suulised käsklused on normaalse kõneviisiga antavad lühikesed käsklused, mis koosnevad ühest sõnast. Käsklusi võib anda mistahes keeles. Sama ülesande jaoks tuleb aga alati kasutada ühte ja sama käsklust. Kui koer ei täida harjutust või selle osa peale kolmandat käsklust, harjutus katkestatakse ja punkte selle eest ei anta. Juurdekutsumisel on lubatud kasutada koera nime juurdekutsumiskäskluse "*hier!* siia" asemel. Kuid koera nime liitmist ükskõik millise suulise käsklusega loetakse lisakäskluse andmiseks.

Algasendis peab koer istuma tihkelt ja otse koerajuhi vasakul küljel, nii et koera õlg ja koerajuhi põlv on kohakuti. Iga harjutus algab ja lõpeb algasendiga. Harjutust alustades on algasendit lubatud võtta ainult üks kord. Koera lühike kiitmine on lubatud ainult peale iga harjutuse lõpetamist ja algasendi võtmist. Peale koera kiitmist võib koerajuht võtta uue algasendi. Igal juhul peab koera kiitmise ja uue harjutuse alustamise vahele jääma selgelt eristatav vahe (umbes 3 sekundit).

Harjutus algab algasendiga. Koerajuht peab liikuma minimaalselt 10 sammu või maksimaalselt 15 sammu, enne kui annab suulise käskluse harjutuse teostamiseks.

Kõikide alustamiste ja lõpetamiste vahel, nagu ka nendes osades, kus koerajuht pöördub tagasi istuva, seisva või lamava koera juurde, tuleb jälgida selge vahe jätmist (umbes 3 sekundit) enne uue suulise käskluse andmist. Koerajuht võibkoera juurde tagasi pöördudes läheneda koerale eest või minna tema selja tagant ringi.

Korrektset vabalt kõrvalkõndi tuleb harjutuste vahepeal kogu aeg demonstreerida. Viskehantlit võtma minnes peab koer koerajuhiga kaasas olema. Viskehantlit ära tuues ei ole koerajuhil lubatud koeraga mängida või teda üles ergutada.

Ümberpöörd tehakse suunaga vasakule. Koer võib minna ümber koerajuhi või püsida kogu pöörde vältel kõrval. Igal juhul tuleb ümberpöördu kogu eksami jooksul samal viisil sooritada.

Koer võib sooritada harjutuse lõpu koerajuhi tagant ringi minnes või eest hüppega koerajuhi kõrvale pöörates.

Mitteelastne tõke on 100 cm kõrgune ja 150 cm laiune. Kaldtõkke koosneb kahest osast, mis on tipust üksteisega ühendatud. Kaldtõkke kaks osa on 150 cm laiused ja 191 cm kõrgused. Kaldtõkke tuleb panna maha nii, et selle vertikaalne kõrgus oleks 180 cm. Kaldtõkke mõlemad pooled peavad olema kaetud mittelibiseva materjaliga. Ülaosa külge peavad olema kinnitatud kolm kiilu (umbes 24 x 48 mm). Kõik eksamil osalevad koerad peavad hüppama üle samade takistuste.

Eseme toomise harjutustes on lubatud ainult viskehantlid 650g. Kõik osalejad peavad kasutama korraldaja poolt ette nähtud viskehantleid. Enne harjutust ei ole lubatud koerale viskehantlit suhu panna.

Kui koerajuht unustab mõnda harjutust sooritada, instrueerib kohtunik teda selle sooritamisest. Selle eest punkte ei vähendata.

1. VABALT KÕRVALKÕND (20 punkti)

- a) suuline käsklus: “*fuß/* kõrval”

Koerajuhil on lubatud anda käsklus ainult algasendist liikumist alustades ja tempomuutustel.

- b) Harjutuse kirjeldus: Enne harjutuse algust läheb koerajuht vabalt kõrval kõndiva koeraga kohtuniku juurde. Koerajuht raporteerib kohtunikule. Raporteerimise ajal peab koer istuma kõrval. Saades koerajuhilt käskluse “kõrval”, peab koer algasendist lahkudes koerajuhile tähelepanelikult, rõõmsalt ja otsejoones järgnema. Koera abaluu peab jääma koerajuhi vasaku põlvega kohakuti. Kui koerajuht peatub, peab koer kiiresti ja otse ilma igasuguse koerajuhi poolse mõjutuseta istuma. Harjutuse alguses peavad koer ja koerajuht kõndima peatumata 50 sammu otse edasi. Peale ümberpöörde demonstreerimist ja seejärel 10-15 sammu tegemist peab koerajuht näitama kiiret ja aeglast liikumist (mõlemat vähemalt 10 sammu). Üleminek kiirelt liikumiselt aeglasele tuleb teha ilma üleminekusammudeta. Kaks erinevas tempos liikumist peavad kiiruse poolest selgelt erinema.

Seejärel peavad koerajuht ja koer sooritama normaalsel liikumiskiirusel vähemalt ühe parempöörde, ühe vasakpöörde ja ühe ümberpöörde. Normaalses kõnnitempos liikudes tuleb ka vähemalt üks kord peatuda. Kui koerajuht ja koer liiguvad esimesel sirgel, lastakse viiesekundiliste vahedega kaks lasku (kaliiber 6 mm). Lasud lastakse koerast vähemalt 15 sammu kauguselt. Koer peab jääma püstolilaskude suhtes ükskõikseks. Harjutuse lõpus kõnnib koerajuht koos koeraga vastavalt kohtuniku juhistele läbi liikuva inimrühma, mis koosneb vähemalt neljast inimesest. Inimrühmas peab koerajuht liikuma ümber kahe isiku, ühest pöördega vasakule ja teisest paremale, ja peatuma vähemalt üks kord. Kohtunikul on õigus koerajuhilt nõuda harjutuse kordamist. Koerajuht ja koer lahkuvad inimrühmast ja võtavad algasendi.

- c) Hindamine: etteruttamist, koerajuhist eemal kõrval kõndi, mahajäämist, aeglast või ebakindlat istumist, lisakäsklusi, füüsilist mõjutust koerajuhi poolt, mittetähelepanelikkust kõrvalkõnni kestel kõikidel liikumiskiirustel ja kõikidel pööretel ja/ või koera mitterõõmsat töösse suhtumist tuleb vastavalt hinnata.

2. LIIKUMISE PEALT ISTUMINE (10 punkti)

- a) kummatki üks suuline käsklus: “*fuß/* kõrval”, “*sitz/* istu”

- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist vabalt kõrvalkõndiva koeraga otse edasi. Peale 10-15 sammu annab koerajuht suulise käskluse “istu”. Koer peab istuma kiiresti ja otse ilma, et koerajuht peatuks, muudaks liikumiskiirust või vaataks tagasi koera poole. Koerajuht liigub veel 30 sammu, peatub siis ja pöördub kohe näoga rahulikult istuva koera poole. Kohtuniku märguandel tuleb ta tagasi koera paremale küljele ja võtab algasendi.

- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektset alustust, aeglast istumist, rahutut ja mittetähelepanelikku istumist tuleb vastavalt hinnata. Kui koer lamab või jääb istumise asemel seisma, võetakse 5 punkti maha.

3. LAMAMINE JA JUURDEKUTSUMINE (10 punkti)

- a) Igatühte üks suuline käsklus: “*fuß/* kõrval”, “*platz/* lama”, “*hier/* siia”, “*fuß/* kõrval”

- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist koos vabalt kõrval käiva koeraga otse edasi. Peale 10-15 sammu annab koerajuht koerale suulise käskluse “lama”. Koer peab kiiresti ja otse lamama, ilma et koerajuht peatuks, muudaks liikumiskiirust või vaataks tagasi koera poole.

Koerajuht liigub edasi 30 sammu, peatub siis ja pöördub koheselt näoga oma rahulikult lamava koera poole. Kohtuniku märguandel kutsub koerajuht koera, kasutades käsklust “siia” või koera nime. Koer peab tulema rõõmsalt, kiiresti ja otse ning istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti minema ja istuma otse koerajuhi kõrvale, nii et koera õlavars on koerajuhi põlvega kohakuti.

- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektselt alustust, aeglast lamamist, rahutust, aeglast juurdetulekut või aeglustamist koerajuhi juurde jõudes, koerajuhi harkisjalgset seisakut, vigast koerajuhi ette istumist ja vigast harjutuse lõppu tuleb vastavalt hinnata. Kui koer jääb seisma või istub peale käskluse saamist, võetakse maha 5 punkti.

4. ESEME TOOMINE TASASEL MAAL (10 punkti)

- a) Igastühest üks suuline käsklus: “bring/ too”, “aus/ anna”, “fuß/ kõrval”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht viskab algasendist viskehantli (kaal 650 g) umbes 10 sammu kaugusele. Suulist käsklust “too” ei tohi anda enne, kui viskehantel lebab maas liikumatult. Koer istub rahulikult koerajuhi kõrval. Peale suulise käskluse “too” saamist peab koer kiiresti ja otse viskehantli juurde jooksuma, võtma selle koheselt suhu ja pöörduma kiiresti ja otse koerajuhi juurde tagasi. Koer peab istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Koer peab hoidma viskehantlit rahulikult oma suus niikaua, kuni koerajuht, peale umbes kolmesekundilist pausi, käsklusega “anna” talt viskehantli ära võtab. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes, nii et parem käsi on sirgelt kõrval. Saades suulise käskluse “kõrval”, peab koer minema kiiresti algasendisse ja istuma otse koerajuhi vasakule küljele nii, et koera õlavars ja koerajuhi põlv oleksid kohakuti. Koerajuht ei tohi asendit terve harjutuse kestel muuta.
- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektselt algasendit, aeglast järeleminekut, vigast üles võtmist, aeglast tagasitulekut, viskehantli mahapillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgset seisakut, vigast etteistumist ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata. Viskehantli liiga lähedale viskamine nagu ka koerajuhi poolne abi, ilma et ta oma asendit muudaks, viivad punktide vähendamisele.

Kui koerajuht lahkub oma kohalt enne harjutuse lõppu, hinnatakse harjutus “puudulikuks”. Kui koer ei too viskehantlit ära, antakse harjutuse eest 0 punkti.

5. ESEME TOOMINE ÜLE TÕKKE (100 cm) (15 punkti)

- a) Igastühest üks suuline käsklus: “hopp/ hopp”, “bring/ too”, “aus/ anna”, “fuß/ kõrval”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht koos koeraga võtab vähemalt 5 sammu kaugusel tõkke ees algasendi. Algasendist viskab koerajuht viskehantli (650 g) üle 100 cm tõkke. Suulist käsklust “too” ei tohi anda enne, kui viskehantel on peatunud. Koer istub rahulikult ja vabalt koerajuhi kõrval. Peale suuliste käskluste “hopp” (suuline käsklus “too” tuleb anda ajal, kui koer on üle tõkke hüppamas), peab koer hüppama üle tõkke, jooksuma kiiresti ja otsejoones viskehantli juurde, selle koheselt üles võtma, ümber pöörama ja hüppama üle tõkke ning tooma viskehantli kiiresti ja otsejoones koerajuhile. Koer peab istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Koer peab hoidma viskehantlit rahulikult oma suus, kuni koerajuht peale umbes 3 sekundilist pausi, võtab koeralt viskehantli, andes selleks suulise käskluse “anna”. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes, nii et parem käsi on sirgelt paremal küljel.

Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti tulema algasendisse ja istuma kiiresti ja otse koerajuhi vasakule küljele, nii et koera õlavars ja koerajuhi põlv on kohakuti. Koerajuht ei tohi oma asendit harjutuse kestel muuta.

- c) Hindamine: Vigast algasendit, aeglast hüppamist ja esemele järeleminekut, vigast eseme võtmist, aeglast tagasihüpet, viskehantli pillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgset seismist, vigast istumist koerajuhi ette ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata. Tõkke puudutamise eest tuleb maha võtta kuni 1 punkt hüppe kohta ja tõkkele toetamise eest kuni 2 punkti.

Minekuhüpe	Eseme toomine	Tagasihüpe
5 punkti	5 punkti	5 punkti

Harjutuse eest punktide saamine on võimalik siis, kui vähemalt kaks kolmest harjutuse osast (minekuhüpe – eseme toomine – tagasihüpe) on sooritatud.

Mõlemad hüpped perfektsed, toomine märkusteta	=	15 punkti
Mineku- või tagasihüppest keeldumine, toomine märkusteta	=	10 punkti
Mõlemad hüpped perfektsed, viskehantlit ei tooda	=	10 punkti

Kui koerajuhti poolt visatud viskehantel maandub liiga kaugale küljele või on koera poolt halvasti nähtav, võib koerajuht küsida kohtunikult luba viskehantli uuesti viskamiseks või kohtunik võib soovitada uuesti viskamist. Selle eest punkte ei vähendata. Koer peab jääma istuvasse asendisse, kui selline situatsioon juhtub.

Iga koerajuhi poolne abi ilma et ta oma asendit muudaks, tuleb vastavalt hinnata. Kui koerajuht muudab oma asendit enne harjutuse lõppu, on harjutuse hinne “puudulik”.

6. ESEME TOOMINE ÜLE KALDTÖKKE (180 cm) (15 punkti)

- a) igastühst üks suuline käsklus: “*hopp/ hüppa*”, “*bring/ too*”, “*aus/ anna*”, “*fuß/ kõrval*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht koos koeraga võtab kaldtökke ees algasendi, vähemalt 5 sammu kaugusel tökkest. Algasendist viskab koerajuht viskehantli (650 g) üle kaldtökke.

Koer peab rahulikult ja vabalt koerajuhti kõrval istuma. Peale suulise käskluse “hopp” saamist (suuline käsklus “too” tuleb anda ajal, kui koer on üle kaldtökke ronimas), peab koer ronima üle kaldtökke, jooksmata kiiresti ja otse viskehantli juurde, võtma selle koheselt üles, pöörama ümber ja koheselt ronima tagasi üle kaldtökke ning tooma viskehantli kiiresti ja otsejoones.

Koer peab hoidma viskehantlit oma suus, kuni koerajuht, peale umbes kolme sekundilist pausi, võtab viskehantli koeralt, andes selleks suulise käskluse “anna”. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes nii, et parem käsi on sirgelt küljel. Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti tulema algasendisse ja istuma otse koerajuhi vasakule küljele nii, et koera õlavars ja koerajuhi põlv oleks kohakuti. Koerajuht ei tohi asendit harjutuse kestel muuta.

- c) Hindamine: Vigast algasendit, aeglast hüppamist ja esemele järeleminekut, vigast eseme võtmist, aeglast tagasihüpet, viskehantli maha pillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgset seisakut, vigast koerajuhi ette istumist ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata.

Minekuhüpe	Eseme toomine	Tagasihüpe
5 punkti	5 punkti	5 punkti

Harjutuse eest punktide saamine on võimalik siis, kui vähemalt kaks kolmest harjutuse osast (minekuhüpe – eseme toomine – tagasihüpe) on sooritatud.

Mõlemad hüpped perfektsed, toomine märkusteta	=	15 punkti
Mineku- või tagasihüppest keeldumine, toomine märkusteta	=	10 punkti
Mõlemad hüpped perfektsed, viskehantlit ei tooda	=	10 punkti

Kui koerajuhti poolt visatud viskehantel maandub liiga kaugale küljele või on koera poolt halvasti nähtav, võib koerajuht küsida kohtunikult luba viskehantli uuesti viskamiseks või kohtunik võib soovitada uuesti viskamist. Selle eest punkte ei vähendata. Koer peab jääma istuvasse asendisse, kui selline situatsioon juhtub.

Iga koerajuhi poolset abi, ilma et ta oma asendit muudaks, tuleb vastavalt hinnata. Kui koerajuht muudab oma asendit enne harjutuse lõppu, on harjutuse hinne “puudulik”.

7. EDASISAATMINE JA LAMAMINE (10 punkti)

- a) Igastühest üks suuline käsklus: “*voraus/ edasi*”, “*platz/ lama*”, “*sitz/ istu*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Algasendist kõnnib koerajuht koos oma vabalt kõrval kõndiva koeraga kohtuniku poolt osutatud suuna. Peale 10-15 sammu annab koerajuht koerale suulise käskluse “*edasi*”. Samaaegselt tõstab koerajuht oma käe (ainult üks kord) ja peatub. Koer peab enesekindlalt, kiires tempos ja otsejoones vähemalt 30 sammu kindlaksmääratud suunas edasi minema. Kohtuniku märgandel annab koerajuht suulise käskluse “*lama*”. Koer peab koheselt lamama. Koerajuht võib hoida oma kätt tõstetuna, kuni koer on lamanud. Kohtuniku märguandel läheb koerajuht koera juurde ja asetub tema paremale küljele. Peale umbes 3 sekundit annab koerajuht koerale suulise käskluse “*istu*”, koer peab istuma kiiresti ja otse algasendisse.
- c) Hindamine: vigast harjutuse algusosa, koerajuhi järgnemist koerale, koera liiga aeglast edasiminekut, suurt kõrvalekallet küljele, liiga lühikest distantssi, liiga varajast või kõhklevat lamamist, rahutut lamamist või enneaegselt püsti-/ istuma tõusmist, kui koerajuht koera juurde läheb, tuleb vastavalt hinnata.

8. LAMAMINE HÄIRITUD OLUKORRAS (10 punkti)

- a) Igastühest üks suuline käsklus: “*platz/ lama*”, “*sitz/ istu*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Enne järgmise koera kuulekusosa algust, paneb koerajuht oma koera algasendist suulise käsklusega “*lama*”, kohtuniku poolt määratud punkti, lamama. Jalutusrihma või mingit muud eset ei tohi koera juurde jätta. Seejärel kõnnib koerajuht harjutusväljaku piirides umbes 30 sammu pöördumata eemale ja jääb sinna vaikselt seljaga koera poole, koera vaatevälja seisma. Koer peab olema rahulikult, ilma igasuguse koerajuhi poolse mõjutuseta, lamavas asendis, ajal mil teine koer sooritab harjutusi 1-6. Kohtuniku märguandel läheb koerajuht koera juurde tagasi ja asetub tema paremale küljele. Peale lühikest pausi (umbes kolm sekundit), saab koer käskluse “*istu*”. Koer peab kiiresti ja otse algasendisse istuma.
- c) Hindamine: koerajuhi rahutut käitumist või muud koerajuhi poolset varjatud abi, rahutut lamamist või enneaegset seisma-/ istuma tõusmist, kui koerajuht naaseb, tuleb vastavalt hinnata. Kui koer istub või seisab, aga jääb määratud piirkonda, antakse osalised punktid. Kui koer liigub määratud piirkonnast rohkem kui 3 meetrit enne, kui teine koer on lõpetanud harjutuse 3, antakse selle harjutuse eest 0 punkti. Kui koer lahkub määratud piirkonnast peale seda, kui harjutus 3 on lõpetatud, antakse osalised punktid. Kui koer liigub koerajuhi naasmisel talle vastu, vähendatakse sooritust 3 punkti võrra.

PJK-2

Jaguneb järgmisteks osadeks:	Osa A	100 punkti
	Osa B	100 punkti
	Kokku:	200 punkti

PJK 2 Osa A

Jälje teeb koera jaoks võõras isik, vähemalt 400 sammu, 3 sirget, 2 nurka (umbes 90 kraadi), 2 eset, vähemalt 30 minutit vana, jälje läbitöötamiseks aega 15 minutit

Jäljel püsimine:	80 punkti
Esemed (10+10)	20 punkti
Kokku:	100 punkti

Üldised juhised:

Kohtunik või jäljeosa eest vastutav isik määrab kindlaks jälje kuju, kusjuures arvestada tuleb jäljepõllu asetust. Jälgede jaoks tuleb kasutada erinevaid kujusid. Ei ole lubatud, et esemed ja nurgad paikneksid igal jäljel üksteisest samal kaugusel. Jälje algus tuleb selgelt tähisega märkida. Tähis tuleb torgata maasse jäljealgusest (lõhnapadjast) vahetult vasakule.

Osalejate stardijärjekord loositakse peale jälje mahapanekut kohtuniku juuresolekul.

Jäljetegija peab enne jälje mahapanekut kohtunikule või jälje tegemise eest vastutavale isikule jäljeesemeid näitama. Kasutada tohib ainult tugevalt lõhnastatud esemed (need on olnud vähemalt 30 minutit jäljetegija käes). Jäljetegija jääb hetkeks jälje alguspunkti (lõhnapadjale) ja jätkab seejärel normaalse sammuga liikumist kohtuniku poolt määratud suunas. Nurgad tuleb teha samuti normaalse sammuga. Esimene ese tuleb panna jäljele vähemalt 100 sammu järel esimesel või teisel sirgel. Teine ese asetada viimase sirge lõppu. Esemed tuleb panna jäljele liikumise pealt. Peale viimase eseme mahapanekut viimase sirge lõpus peab jäljetegija jätkama veel mõned sammud otse edasi kõndimist. Samal ajal tuleb kasutada erinevat liiki esemeid (materjalid: nahk, tekstiil, puit). Esemed peavad olema umbes 10 cm pikad, 2-3 cm laiad ja 0,5-1 cm paksud. Nende värv ei tohi silmatorkavalt maastiku omast erineda. Koerajuht ja koer ei tohi jälje mahapanekut näha.

Koera jäljel töötamise ajal ei ole kohtunikul või teda saatvatel isikutel lubatud minna jäljepiirkonda, kus koera/koerajuhi võistkonnal on õigus töötada.

- a) Suuline käsklus: “*such/* jälg”
Suulist käsklust “jälg” on lubatud jälje alguses ja peale esimest eset.
- b) Jäljeajamine: Koerajuht valmistab koera jäljetööks ette. Koer võib töötada vabalt või 10 m pikkuse jäljenööri otsas. Jäljeajamise ajal võib 10 m pikkune jäljenöör kulgeda üle koera selja, küljelt või esi- ja/ või tagajalgade vahelt. Jäljenööri võib kinnitada otse mittepoovas asendis oleva kaelarihma külge või jäljerakmete kinnitusaasa külge (lubatud on järgmist tüüpi jäljerakmed: rinnarakmed või Böttger-rakmed ilma lisarihmadeta). Kutsumise peale raporteerib koerajuht koos koeraga kohtunikule nii, et koer on algasendis. Koerajuht teavitab kohtunikku sellest, kas koer võtab esemed maast üles või näitab neid. Igasugust jõulist mõjutamist enne jäljetööd, jäljetööd alustades ja jäljetöö kestel tuleb vältida. Kohtuniku käsul tuuakse koer aeglaselt ja rahulikult alguspunkti ja pannakse jäljele. Koer peab võtma lõhna jälje alguses rahulikult ja intensiivselt, nina maapinna lähedal. Koer peab jätkama jäljeajamist nina maapinna lähedal, säilitades ühtlast tempot. Koerajuht järgneb koerale 10 m kaugusel jäljenööri lõpus. Vabalt (rihmata) töötades tuleb samuti säilitada 10-meetrist vahemaad. Jäljenöör võib teatud maalal lõdvalt rippuda, kui koerajuht seda käest ei lase. Koer peab töötama nurkades enesekindlalt. Pärast nurga läbimist peab koer jätkama jäljetööd samas tempos. Kohe, kui koer on jõudnud esemeni, peab ta ilma koerajuhi abita selle üles võtma või seda veenvalt näitama. Eset üles võttes on koeral lubatud seista, istuda või tulla koerajuhi juurde. Esemega edasiliikumine või selle ülesvõtmine lamades on viga. Esemete näitamine võib toimuda seistes, istudes või lamades. Erinevate näitamiskiiside vaheldumine on lubatud. Kohe kui koer on eset näidanud või selle üles võtnud, peab koerajuht jäljenööri maha panema ja oma koera juurde minema. Tõstes eset hoidva käe üles, näitab koerajuht, et koer on eseme leidnud. Seejärel võtab koerajuht jäljenööri uuesti üles ja jätkab koeraga jäljetööd. Peale jäljeajamise lõppu peab koerajuht leidnud esemeid kohtunikule näitama.
- c) Hindamine: Kiirus, millega jälg läbi töötatakse, ei mõjuta punktide andmist seni, kuni jäljel töötatakse intensiivselt, ühtlaselt ja veenvalt ning koer ilmutab positiivset suhtumist jäljetöösse. Kui koer kontrollib jälje asetust, siis seda ei loeta veaks seni, kuni koer jäljelt ei lahku. Sihitu ekslemine, maapinnast kõrgel asetsev nina, loomulike vajaduste rahuldamine jäljel, nurkades keerutamine, pidev julgustamine, rihmast juhtimine või suuline abi jäljel või esemetel, vead esemete ülesvõtmisel/ nende näitamisel ja vale eseme näitamine põhjustavad punktide vähendamist. Jäljetöö katkestatakse, kui koerajuht eemaldub jäljest üle ühe nööri pikkuse.

Kui koer kavatseb jäljelt ära minna ja koerajuht hoiab teda tagasi, käsib kohtunik koerajuhil koerale järgneda. Kui koerajuht kohtuniku juhiseid ei täida, jäljetöö katkestatakse. Kui jäljetööd ei lõpetata koera jäljele pabneku hetkest 15 minuti jooksul, katkestab kohtunik jäljetöö. Enne jäljetöö katkestamist toimunud esitust hinnatakse.

Kui koer näitab eset mõlemal viisil ehk teisisõnu, kui ta näitab eset ja võtab esemeni jõudes selle suhu, siis loetakse see veaks.

Hinne antakse ainult nende esemete eest, mida näidatakse nii, nagu koerajuht kohtunikule raporteerimisel teatas. Vead eseme näitamisel/ ülesvõtmisel mõjutavad vastava sirge hindamist.

Esemete eest, mida ei näidata/ üles ei võeta, punkte ei anta.

Punktide jaotamine jäljel püsimise eest iga üksiku sirge peale peab peegeldama vastava sirge pikkust ja raskusastet. Igat sirget hinnatakse punktide ja hinnetega. Kui koer ei aja jälge (koer seisab viivitades ühel kohal ja ei aja jälge), võib kohtunik jäljetöö katkestada, isegi siis kui koer asetseb jäljel.

PJK 2 Osa B

Harjutus 1: Vabalt kõrvalkõnd	10 punkti
Harjutus 2: Liikumise pealt istumine	10 punkti
Harjutus 3: Lamamine ja juurdekutsumine	10 punkti
Harjutus 4: Liikumise pealt (kõnnilt) seisma jäämine	10 punkti
Harjutus 5: Esemee toomine tasasel maal	10 punkti
Harjutus 6: Esemee toomine üle tõkke	15 punkti
Harjutus 7: Esemee toomine üle kaldtõkke	15 punkti
Harjutus 8: Edasisaatmine ja lamamine	10 punkti
Harjutus 9: Lamamine häiritud olukorras	10 punkti
Kokku:	100 punkti

Üldised juhised:

Kohtunik annab märguande iga harjutuse alustamiseks. Kõik ülejäänu, nagu pöörded, peatumised, tempomuutused jms., tehakse ilma kohtuniku märguandeta.

Suulisi käsklusi on kirjeldatud eeskirjades. Suulised käsklused on normaalse kõneviisiga antavad lühikesed käsklused, mis koosnevad ühest sõnast. Käsklusi võib anda mistahes keeles. Sama ülesande jaoks tuleb aga alati kasutada ühte ja sama käsklust. Kui koer ei täida harjutust või selle osa peale kolmandat käsklust, harjutus katkestatakse ja punkte selle eest ei anta. Juurdekutsumisel on lubatud kasutada koera nime juurdekutsumiskäskluse "*hier/ siia*" asemel. Kuid koera nime liitmist ükskõik millise suulise käsklusega loetakse lisakäskluse andmiseks.

Algasendis peab koer istuma tihkelt ja otse koerajuhi vasakul küljel, nii et koera õlg ja koerajuhi põlv on kohakuti. Iga harjutus algab ja lõpeb algasendiga. Harjutust alustades on algasendit lubatud võtta ainult üks kord. Koera lühike kiitmine on lubatud ainult peale iga harjutuse lõpetamist ja algasendi võtmist. Peale koera kiitmist võib koerajuht võtta uue algasendi. Igal juhul peab koera kiitmise ja uue harjutuse alustamise vahele jääma selgelt eristatav vahe (umbes 3 sekundit).

Harjutus algab algasendiga. Koerajuht peab liikuma minimaalselt 10 sammu või maksimaalselt 15 sammu, enne kui annab suulise käskluse harjutuse teostamiseks.

Kõikide alustamiste ja lõpetamiste vahel, nagu ka nendes osades, kus koerajuht pöördub tagasi istuva, seisva või lamava koera juurde, tuleb jälgida selge vahe jätmist (umbes 3 sekundit) enne uue suulise käskluse andmist. Koerajuht võibkoera juurde tagasi pöördudes läheneda koerale eest või minna tema selja tagant ringi.

Korrektset vabalt kõrvalkõndi tuleb harjutuste vahepeal kogu aeg demonstreerida. Viskehantlit võtma minnes peab koer koerajuhiga kaasas olema. Viskehantlit ära tuues ei ole koerajuhil lubatud koeraga mängida või teda üles ergutada.

Ümberpöörd tehakse suunaga vasakule. Koer võib minna ümber koerajuhi või püsida kogu pöörde vältel kõrval. Igal juhul tuleb ümberpöördu kogu eksami jooksul samal viisil sooritada.

Koer võib sooritada harjutuse lõpu koerajuhi tagant ringi minnes või eest hüppega koerajuhi kõrvale pöörates.

Mitteelastne tõke on 100 cm kõrgune ja 150 cm laiune. Kaldtõkke koosneb kahest osast, mis on tipust üksteisega ühendatud. Kaldtõkke kaks osa on 150 cm laiused ja 191 cm kõrgused. Kaldtõkke tuleb panna maha nii, et selle vertikaalne kõrgus oleks 180 cm. Kaldtõkke mõlemad pooled peavad olema kaetud mittelibiseva materjaliga.

Ülaosa külge peavad olema kinnitatud kolm kiilu (umbes 24 x 48 mm). Kõik eksamil osalevad koerad peavad hüppama üle samade takistuste.

Eseme toomise harjutustes on lubatud ainult viskehantlid. Oluline on jälgida viskehantlite kaalupiirangute täitmist (tasasel maal - 1000 g; tõke/kaldtõke – 650 g). Kõik osalejad peavad kasutama korraldaja poolt tagatud viskehantleid. Viskehantlit ei tohi koerale enne harjutust suhu panna.

Kui koerajuht unustab mõnda harjutust sooritada, instrueerib kohtunik teda selle sooritamisest. Selle eest punkte ei vähendata.

1. VABALT KÕRVALKÕND (10 punkti)

- a) suuline käsklus: “*fuß/ kõrval*”

Koerajuhil on lubatud anda käsklus ainult algasendist liikumist alustades ja tempomuutustel.

- b) Harjutuse kirjeldus: Enne harjutuse algust läheb koerajuht vabalt kõrval kõndiva koeraga kohtuniku juurde. Koerajuht raporteerib kohtunikule. Raporteerimise ajal peab koer istuma kõrval. Saades koerajuhilt käskluse “kõrval”, peab koer algasendist lahkudes koerajuhile tähelepanelikult, rõõmsalt ja otsejoones järgnema. Koera abaluu peab jääma koerajuhi vasaku põlvega kohakuti. Kui koerajuht peatub, peab koer kiiresti ja otse ilma igasuguse koerajuhi poolse mõjutuseta istuma. Harjutuse alguses peavad koer ja koerajuht kõndima peatumata 50 sammu otse edasi. Peale ümberpöörde demonstreerimist ja seejärel 10-15 sammu tegemist peab koerajuht näitama kiiret ja aeglast liikumist (mõlemat vähemalt 10 sammu). Üleminek kiirelt liikumiselt aeglasele tuleb teha ilma üleminekusammudeta. Kaks erinevas tempos liikumist peavad kiiruse poolest selgelt erinema.

Seejärel peavad koerajuht ja koer sooritama normaalsel liikumiskiirusel vähemalt ühe parempöörde, ühe vasakpöörde ja ühe ümberpöörde. Normaalses kõnnitempos liikudes tuleb ka vähemalt üks kord peatuda. Kui koerajuht ja koer liiguvad esimesel sirgel, lastakse viiesekundiliste vahedega kaks lasku (kaliiber 6 mm). Lasud lastakse koerast vähemalt 15 sammu kauguselt. Koer peab jääma püstolilaskude suhtes ükskõikseks. Harjutuse lõpus kõnnib koerajuht koos koeraga vastavalt kohtuniku juhistele läbi liikuva inimrühma, mis koosneb vähemalt neljast inimesest. Inimrühmas peab koerajuht liikuma ümber kahe isiku, ühest pöördega vasakule ja teisest paremale, ja peatuma vähemalt üks kord. Kohtunikul on õigus koerajuhilt nõuda harjutuse kordamist. Koerajuht ja koer lahkuvad inimrühmast ja võtavad algasendi.

- c) Hindamine: etteruttamist, koerajuhist eemal kõrval kõndi, mahajäämist, aeglast või ebakindlat istumist, lisakäsklusi, füüsilist mõjutust koerajuhi poolt, mittetähelepanelikkust kõrvalkõnni kestel kõikidel liikumiskiirustel ja kõikidel pööretel ja/ või koera mitterõõmsat töösse suhtumist tuleb vastavalt hinnata.

2. LIIKUMISE PEALT ISTUMINE (10 punkti)

- a) kummatki üks suuline käsklus: “*fuß/ kõrval*”, “*sitz/ istu*”

- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist vabalt kõrvalkõndiva koeraga otse edasi. Peale 10-15 sammu annab koerajuht suulise käskluse “istu”. Koer peab istuma kiiresti ja otse ilma, et koerajuht peatuks, muudaks liikumiskiirust või vaataks tagasi koera poole. Koerajuht liigub veel 30 sammu, peatub siis ja pöördub kohe näoga oma rahulikult istuva koera poole. Kohtuniku märguandel tuleb ta tagasi koera paremale küljele ja võtab algasendi.

- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektselt alustust, aeglast istumist, rahutut ja mittetähelepanelikku istumist tuleb vastavalt hinnata. Kui koer lamab või jääb istumise asemel seisma, võetakse 5 punkti maha.

3. LAMAMINE JA JUURDEKUTSUMINE (10 punkti)

- a) Igatühte üks suuline käsklus: “*fuß/ kõrval*”, “*platz/ lama*”, “*hier/ siia*”, “*fuß/ kõrval*”

- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist koos vabalt kõrval käiva koeraga otse edasi. Peale 10-15 sammu annab koerajuht koerale suulise käskluse “lama”. Koer peab kiiresti ja otse lamama, ilma et koerajuht peatuks, muudaks liikumiskiirust või vaataks tagasi koera poole.

Koerajuht liigub edasi 30 sammu, peatub siis ja pöördub koheselt näoga oma rahulikult lamava koera poole. Kohtuniku märguandel kutsub koerajuht koera, kasutades käsklust “siia” või koera nime. Koer peab tulema rõõmsalt, kiiresti ja otse ning istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti minema ja istuma otse koerajuhi kõrvale, nii et koera õlavars on koerajuhi põlvega kohakuti.

- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektselt alustust, aeglast lamamist, rahutust, aeglast juurdetulekut või aeglustamist koerajuhi juurde jõudes, koerajuhi harkisjalgselt seisakut, vigast koerajuhi ette istumist ja vigast harjutuse lõppu tuleb vastavalt hinnata. Kui koer jääb seisma või istub peale käskluse saamist, võetakse maha 5 punkti.

4. LIIKUMISE PEALT (KÖNNILT) SEISMA JÄÄMINE (10 punkti)

- a) Igatühest üks suuline käsklus: “*fuß/* kõrval”, “*steh/* seisa”, “*sitz/* istu”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist vabalt kõrvalkõndiva koeraga otse edasi. Peale 10-15 sammu annab koerajuht suulise käskluse “seisa”. Koer peab jääma kiiresti ja liikumise suunas (otse) seisma, ilma et koerajuht peatuks, muudaks liikumiskiirust või vaataks tagasi koera poole. Koerajuht liigub veel 30 sammu, peatub siis ja pöördub kohe näoga rahulikult seisva koera poole. Kohtuniku märguandel tuleb ta otsejones koera paremale küljele tagasi. Peale 3-sekundilist pausi annab koerajuht koerale suulise käskluse “istu”. Koer peab istuma kiiresti ja otse.
- c) Hindamine: Vigast ja ebakorrektselt alustust, käsklusega venitamist, rahutut seismist, sammude tegemist koerajuhi suunas, rahutust koerajuhi naasmisel ja aeglast istumist harjutuse lõpetamisel tuleb vastavalt hinnata. Kui koer lamab või istub peale käskluse “seisa” saamist, võetakse maha 5 punkti.

5. ESEME TOOMINE TASASEL MAAL (10 punkti)

- a) Igatühest üks suuline käsklus: “*bring/* too”, “*aus/* anna”, “*fuß/* kõrval”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht viskab algasendist viskehantli (kaal 1000 g) umbes 10 sammu kaugusele. Suulist käsklust “too” ei tohi anda enne, kui viskehantel lebab maas liikumatult. Koer istub rahulikult koerajuhi kõrval. Peale suulise käskluse “too” saamist peab koer kiiresti ja otse viskehantli juurde jooksuma, võtma selle koheselt suhu ja pöörduma kiiresti ja otse koerajuhi juurde tagasi. Koer peab istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Koer peab hoidma viskehantlit rahulikult oma suus niikaua, kuni koerajuht, peale umbes kolmesekundilist pausi, käsklusega “anna” talt viskehantli ära võtab. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes, nii et parem käsi on sirgelt kõrval. Saades suulise käskluse “kõrval”, peab koer minema kiiresti algasendisse ja istuma otse koerajuhi vasakule küljele nii, et koera õlavars ja koerajuhi põlv oleksid kohakuti. Koerajuht ei tohi asendit terve harjutuse kestel muuta.
- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektselt algasendit, aeglast järeleminekut, vigast üles võtmist, aeglast tagasitulekut, viskehantli mahapillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgselt seisakut, vigast etteistumist ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata. Viskehantli liiga lähedale viskamine nagu ka koerajuhi poolne abi, ilma et ta oma asendit muudaks, viivad punktide vähendamisele.

Kui koerajuht lahkub oma kohalt enne harjutuse lõppu, hinnatakse harjutus “puudulikuks”. Kui koer ei too viskehantli ära, antakse harjutuse eest 0 punkti.

6. ESEME TOOMINE ÜLE TÕKKE (100 cm) (15 punkti)

- a) Igatühest üks suuline käsklus: “*hopp/* hopp”, “*bring/* too”, “*aus/* anna”, “*fuß/* kõrval”

- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht koos koeraga võtab vähemalt 5 sammu kaugusel tõkke ees algasendi. Algasendist viskab koerajuht viskehantli (650 g) üle 100 cm tõkke. Suulist käsklust “too” ei tohi anda enne, kui viskehantel on peatunud. Koer istub rahulikult ja vabalt koerajuhi kõrval. Peale suuliste käskluste “hopp” (suuline käsklus “too” tuleb anda ajal, kui koer on üle tõkke hüppamas), peab koer hüppama üle tõkke, jooksmas kiiresti ja otsejoones viskehantli juurde, selle koheselt üles võtma, ümber pöörama ja hüppama üle tõkke ning tooma viskehantli kiiresti ja otsejoones koerajuhile. Koer peab istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Koer peab hoidma viskehantlit rahulikult oma suus, kuni koerajuht peale umbes 3 sekundilist pausi, võtab koeralt viskehantli, andes selleks suulise käskluse “anna”. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes, nii et parem käsi on sirgelt paremal küljel.

Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti tulema algasendisse ja istuma kiiresti ja otse koerajuhi vasakule küljele, nii et koera õlavars ja koerajuhi põlv on kohakuti. Koerajuht ei tohi oma asendit harjutuse kestel muuta.

- c) Hindamine: Vigast algasendit, aeglast hüppamist ja esemele järeleminekut, vigast eseme võtmist, aeglast tagasihüpet, viskehantli pillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgsel seismist, vigast istumist koerajuhi ette ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata. Tõkke puudutamise eest tuleb maha võtta kuni 1 punkt hüppe kohta ja tõkkele toetamise eest kuni 2 punkti.

Minekuhüpe	Eseme toomine	Tagasihüpe
5 punkti	5 punkti	5 punkti

Harjutuse eest punktide saamine on võimalik siis, kui vähemalt kaks kolmest harjutuse osast (minekuhüpe – eseme toomine – tagasihüpe) on sooritatud.

Mõlemad hüpped perfektsed, toomine märkusteta	=	15 punkti
Mineku- või tagasihüppest keeldumine, toomine märkusteta	=	10 punkti
Mõlemad hüpped perfektsed, viskehantlit ei tooda	=	10 punkti

Kui koerajuhti poolt visatud viskehantel maandub liiga kaugele küljele või on koera poolt halvasti nähtav, võib koerajuht küsida kohtunikult luba viskehantli uuesti viskamiseks või kohtunik võib soovitada uuesti viskamist. Selle eest punkte ei vähendata. Koer peab jääma istuvasse asendisse, kui selline situatsioon juhtub.

Iga koerajuhi poolne abi ilma et ta oma asendit muudaks, tuleb vastavalt hinnata. Kui koerajuht muudab oma asendit enne harjutuse lõppu, on harjutuse hinne “puudulik”.

7. ESEME TOOMINE ÜLE KALDTÕKKE (180 cm) (15 punkti)

- a) igastühest üks suuline käsklus: “hopp/ hüppa”, “bring/ too”, “aus/ anna”, “fuß/ kõrval”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht koos koeraga võtab kaldtõkke ees algasendi, vähemalt 5 sammu kaugusel tõkkest. Algasendist viskab koerajuht viskehantli (650 g) üle kaldtõkke.

Koer peab rahulikult ja vabalt koerajuhti kõrval istuma. Peale suulise käskluse “hopp” saamist (suuline käsklus “too” tuleb anda ajal, kui koer on üle kaldtõkke ronimas), peab koer ronima üle kaldtõkke, jooksmas kiiresti ja otse viskehantli juurde, võtma selle koheselt üles, pöörama ümber ja koheselt ronima tagasi üle kaldtõkke ning tooma viskehantli kiiresti ja otsejoones.

Koer peab hoidma viskehantlit oma suus, kuni koerajuht, peale umbes kolme sekundilist pausi, võtab viskehantli koeralt, andes selleks suulise käskluse “anna”. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes nii, et parem käsi on sirgelt küljel. Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti tulema algasendisse ja istuma otse koerajuhi vasakule küljele nii, et koera õlavars ja koerajuhi põlv oleks kohakuti. Koerajuht ei tohi asendit harjutuse kestel muuta.

- c) Hindamine: Vigast algasendit, aeglast hüppamist ja esemele järeleminekut, vigast eseme võtmist, aeglast tagasihüpet, viskehantli maha pillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist,

koerajuhi harkisjalgset seisakut, vigast koerajuhi ette istumist ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata.

Minekuhüpe	Eseme toomine	Tagasihüpe
5 punkti	5 punkti	5 punkti

Harjutuse eest punktide saamine on võimalik siis, kui vähemalt kaks kolmest harjutuse osast (minekuhüpe – eseme toomine – tagasihüpe) on sooritatud.

Mõlemad hüpped perfektsed, toomine märkusteta	=	15 punkti
Mineku- või tagasihüppest keeldumine, toomine märkusteta	=	10 punkti
Mõlemad hüpped perfektsed, viskehantlit ei tooda	=	10 punkti

Kui koerajuhti poolt visatud viskehantel maandub liiga kaugele küljele või on koera poolt halvasti nähtav, võib koerajuht küsida kohtunikult luba viskehantli uuesti viskamiseks või kohtunik võib soovitada uuesti viskamist. Selle eest punkte ei vähendata. Koer peab jääma istuvasse asendisse, kui selline situatsioon juhtub.

Iga koerajuhi poolset abi, ilma et ta oma asendit muudaks, tuleb vastavalt hinnata. Kui koerajuht muudab oma asendit enne harjutuse lõppu, on harjutuse hinne “puudulik”.

8. EDASISAATMINE JA LAMAMINE (10 punkti)

- Igastühest üks suuline käsklus: “*voraus/ edasi*”, “*platz/ lama*”, “*sitz/ istu*”
- Harjutuse kirjeldus: Algasendist kõnnib koerajuht koos oma vabalt kõrval kõndiva koeraga kohtuniku poolt osutatud suuna. Peale 10-15 sammu annab koerajuht koerale suulise käskluse “*edasi*”. Samaaegselt tõstab koerajuht oma käe (ainult üks kord) ja peatub. Koer peab enesekindlalt, kiires tempos ja otsejoones vähemalt 30 sammu kindlaksmääratud suunas edasi minema. Kohtuniku märgandel annab koerajuht suulise käskluse “*lama*”. Koer peab koheselt lamama. Koerajuht võib hoida oma kätt tõstetuna, kuni koer on lamanud. Kohtuniku märguandel läheb koerajuht koera juurde ja asetub tema paremale küljele. Peale umbes 3 sekundit annab koerajuht koerale suulise käskluse “*istu*”, koer peab istuma kiiresti ja otse algasendisse.
- Hindamine: vigast harjutuse algusosa, koerajuhi järgnemist koerale, koera liiga aeglast edasiminekut, suurt kõrvalekallet küljele, liiga lühikest distantssi, liiga varajast või kõhklevat lamamist, rahutut lamamist või enneaegselt püsti-/ istuma tõusmist, kui koerajuht koera juurde läheb, tuleb vastavalt hinnata.

9. LAMAMINE HÄIRITUD OLUKORRAS (10 punkti)

- Igastühest üks suuline käsklus: “*platz/lama*”, “*sitz/istu*”
- Harjutuse kirjeldus: Enne järgmise koera kuulekusosa algust, paneb koerajuht oma koera algasendist suulise käsklusega “*lama*”, kohtuniku poolt määratud punkti, lamama. Jalutusrihma või mingit muud eset ei tohi koera juurde jätta. Seejärel kõnnib koerajuht harjutusväljaku piirides umbes 30 sammu pöördumata eemale ja jääb sinna vaikselt seljaga koera poole, koera vaatevälja seisma. Koer peab olema rahulikult, ilma igasuguse koerajuhi poolse mõjutuseta, lamavas asendis, ajal mil teine koer sooritab harjutusi 1-7. Kohtuniku märguandel läheb koerajuht koera juurde tagasi ja asetub tema paremale küljele. Peale lühikest pausi (umbes kolm sekundit), saab koer käskluse “*istu*”. Koer peab kiiresti ja otse algasendisse istuma.
- Hindamine: koerajuhi rahutut käitumist või muud koerajuhi poolset varjatud abi, rahutut lamamist või enneaegset seisma-/ istuma tõusmist, kui koerajuht naaseb, tuleb vastavalt hinnata. Kui koer istub või seisab, aga jääb määratud piirkonda, antakse osalised punktid. Kui koer liigub määratud piirkonnast rohkem kui 3 meetrit enne, kui teine koer on lõpetanud harjutuse 3, antakse selle harjutuse eest 0 punkti. Kui koer lahkub määratud piirkonnast peale seda, kui harjutus 3 on lõpetatud, antakse osalised punktid. Kui koer liigub koerajuhi naasmisel talle vastu, vähendatakse sooritust 3 punkti võrra.

PJK-3

Jaguneb osadeks:	Osa A	100 punkti
	Osa B	100 punkti
	Kokku:	200 punkti

PJK- 3 A-osa

Jälje teeb koera jaoks võõras isik, vähemalt 600 sammu, 5 sirget, 4 nurka (umbes 90 kraadi), 3 eset, vähemalt 60 minutit vana, jälje läbitöötamiseks aega 20 minutit

Jäljel püsimine:	80 punkti
Esemed (7+7+6)	20 punkti
Kokku	100 punkti

Üldised juhised:

Kohtunik või jäljeosa eest vastutav isik määrab kindlaks jälje kuju, kusjuures arvestada tuleb jäljepõllu asetust. Jälgede jaoks tuleb kasutada erinevaid kujusid. Ei ole lubatud, et esemed ja nurgad paikneksid igal jäljel üksteisest samal kaugusel. Jälje algus tuleb selgelt tähisega märkida. Tähis tuleb torgata maasse jäljealgusest (lõhnapadjast) vahetult vasakule.

Osalejate stardijärjekord loositakse peale jälje mahapanekut kohtuniku juuresolekul.

Jäljetegija peab enne jälje mahapanekut kohtunikule või jälje tegemise eest vastutavale isikule jäljeesemeid näitama. Kasutada tohib ainult tugevalt lõhnastatud esemed (need on olnud vähemalt 30 minutit jäljetegija käes). Jäljetegija jääb hetkeks jälje alguspunkti (lõhnapadjale) ja jätkab seejärel normaalse sammuga liikumist kohtuniku poolt määratud suunas. Nurgad tuleb teha samuti normaalse sammuga. Esimene ese tuleb panna jäljele vähemalt 100 sammu järel esimesel või teisel sirgel. Teine ese asetatakse teisele või kolmandale sirgele ja kolmas ese viimase sirge lõppu. Esemed tuleb panna jäljele liikumise pealt. Peale viimase eseme mahapanekut viimase sirge lõpus peab jäljetegija jätkama veel mõned sammud otse edasi kõndimist. Samal jäljel tuleb kasutada erinevat liiki esemeid (materjalid: nahk, tekstiil, puit). Esemed peavad olema umbes 10 cm pikad, 2-3 cm laiad ja 0,5-1 cm paksud. Nende värv ei tohi silmatorkavalt maastiku omast erineda. Koerajuht ja koer ei tohi jälje mahapanekut näha.

Koera jäljel töötamise ajal ei ole kohtunikul või teda saatvatel isikutel lubatud minna jäljepiirkonda, kus koera/koerajuhi võistkonnal on õigus töötada.

- Suuline käsklus: “*such*/ jälg”
Suulist käsklust “jälg” on lubatud jälje alguses ja peale esimest eset.
- Jäljeajamine: Koerajuht valmistab koera jäljetööks ette. Koer võib töötada vabalt või 10 m pikkuse jäljenööri otsas. Jäljeajamise ajal võib 10 m pikkune jäljenöör kulgeda üle koera selja, küljelt või esi- ja/ või tagajalgade vahelt. Jäljenööri võib kinnitada otse mittepoovas asendis oleva kaelarihma külge või jäljerakmete kinnitusaasa külge (lubatud on järgmist tüüpi jäljerakmed: rinnarakmed või Böttger-rakmed ilma lisarihmadeta). Kutsumise peale raporteerib koerajuht koos koeraga kohtunikule nii, et koer on algasendis. Koerajuht teavitab kohtunikku sellest, kas koer võtab esemed maast üles või näitab neid. Igasugust jõulist mõjutamist enne jäljetööd, jäljetööd alustades ja jäljetöö kestel tuleb vältida. Kohtuniku käsul tuuakse koer aeglaselt ja rahulikult alguspunkti ja pannakse jäljele. Koer peab võtma lõhna jälje alguses rahulikult ja intensiivselt, nina maapinna lähedal. Koer peab jätkama jäljeajamist nina maapinna lähedal, säilitades ühtlast tempot. Koerajuht järgneb koerale 10 m kaugusel jäljenööri lõpus. Vabalt (rihmata) töötades tuleb samuti säilitada 10-meetrist vahemaad. Jäljenöör võib teatud maarel lõdvalt rippuda, kui koerajuht seda käest ei lase. Koer peab töötama nurkades enesekindlalt. Pärast nurga läbimist peab koer jätkama jäljetööd samas tempos. Kohe, kui koer on jõudnud esemeni, peab ta ilma koerajuhi abita selle üles võtma või seda veenvalt näitama. Eset üles võttes on koeral lubatud seista, istuda või tulla koerajuhi juurde. Esemega edasiliikumine või selle ülesvõtmine lamades on viga. Esemete näitamine võib toimuda seistes, istudes või lamades. Erinevate näitamiskiiside vaheldumine on lubatud. Kohe kui koer on eset näidanud või selle üles võtnud, peab koerajuht jäljenööri maha panema ja oma koera juurde minema.

Tõstes eset hoidva käe üles, näitab koerajuht, et koer on eseme leidnud. Seejärel võtab koerajuht jäljenööri uuesti üles ja jätkab koeraga jäljetööd. Peale jäljeajamise lõppu peab koerajuht leitud esemeid kohtunikule näitama.

- c) Hindamine: Kiirus, millega jälg läbi töötatakse, ei mõjuta punktide andmist seni, kuni jäljel töötatakse intensiivselt, ühtlaselt ja veenvalt ning koer ilmutab positiivset suhtumist jäljetöösse. Kui koer kontrollib jälje asetust, siis seda ei loeta veaks seni, kuni koer jäljelt ei lahku. Sihitu ekslemine, maapinnast kõrgel asetsev nina, loomulike vajaduste rahuldamine jäljel, nurkades keerutamine, pidev julgustamine, rihmast juhtimine või suuline abi jäljel või esemetel, vead esemete ülesvõtmisel/ nende näitamisel ja vale eseme näitamine põhjustavad punktide vähendamist. Jäljetöö katkestatakse, kui koerajuht eemaldub jäljest üle ühe nööripikkuse.

Kui koer kavatseb jäljelt ära minna ja koerajuht hoiab teda tagasi, käsib kohtunik koerajuhil koerale järgneda. Kui koerajuht kohtniku juhiseid ei täida, jäljetöö katkestatakse. Kui jäljetööd ei lõpetata koera jäljele pabneku hetkest 20 minuti jooksul, katkestab kohtunik jäljetöö. Enne jäljetöö katkestamist toimunud esitust hinnatakse.

Kui koer näitab eset mõlemal viisil ehk teisisõnu, kui ta näitab eset ja võtab esemeni jõudes selle suhu, siis loetakse see veaks.

Hinne antakse ainult nende esemete eest, mida näidatakse nii, nagu koerajuht kohtunikule raporteerimisel teatas. Vead eseme näitamisel/ ülesvõtmisel mõjutavad vastava sirge hindamist.

Esemete eest, mida ei näidata/ üles ei võeta, punkte ei anta.

Punktide jaotamine jäljel püsimise eest iga üksiku sirge peale peab peegeldama vastava sirge pikkust ja raskusastet. Igat sirget hinnatakse punktide ja hinnetega. Kui koer ei aja jälge (koer seisab viivitades ühel kohal ja ei aja jälge), võib kohtunik jäljetöö katkestada, isegi siis kui koer asetseb jäljel.

PJK- 3 B- osa

Harjutus 1: Vabalt kõrvalkõnd	10 punkti
Harjutus 2: Liikumise pealt istumine	10 punkti
Harjutus 3: Lamamine ja juurdekutsumine	10 punkti
Harjutus 4: Liikumise pealt (jooksult) seisma jäämine	10 punkti
Harjutus 5: Eseme toomine tasasel maal	10 punkti
Harjutus 6: Eseme toomine üle tõkke	15 punkti
Harjutus 7: Eseme toomine üle kaldtõkke	15 punkti
Harjutus 8: Edasisaatmine ja lamamine	10 punkti
Harjutus 9: Lamamine häiritud olukorras	10 punkti
Kokku:	100 punkti

Üldised juhised:

Kohtunik annab märguande iga harjutuse alustamiseks. Kõik ülejäänud, nagu pöörded, peatumised, tempomuutused jms., tehakse ilma kohtuniku märguandeta.

Suulisi käsklusi on kirjeldatud eeskirjades. Suulised käsklused on normaalse kõneviisiga antavad lühikesed käsklused, mis koosnevad ühest sõnast. Käsklusi võib anda mistahes keeles. Sama ülesande jaoks tuleb aga alati kasutada ühte ja sama käsklust. Kui koer ei täida harjutust või selle osa peale kolmandat käsklust, harjutus katkestatakse ja punkte selle eest ei anta. Juurdekutsumisel on lubatud kasutada koera nime juurdekutsumiskäskluse "*hier!* siia" asemel. Kuid koera nime liitmist ükskõik millise suulise käsklusega loetakse lisakäskluse andmiseks.

Algasendis peab koer istuma tihkelt ja otse koerajuhi vasakul küljel, nii et koera õlg ja koerajuhi põlv on kohakuti. Iga harjutus algab ja lõpeb algasendiga. Harjutust alustades on algasendit lubatud võtta ainult üks kord. Koera lühike kiitmine on lubatud ainult peale iga harjutuse lõpetamist ja algasendi võtmist. Peale koera kiitmist võib

koerajuht võtta uue algasendi. Igal juhul peab koera kiitmise ja uue harjutuse alustamise vahele jääma selgelt eristatav vahe (umbes 3 sekundit).

Harjutus algab algasendiga. Koerajuht peab liikuma minimaalselt 10 sammu või maksimaalselt 15 sammu, enne kui annab suulise käskluse harjutuse teostamiseks.

Kõikide alustamiste ja lõpetamiste vahel, nagu ka nendes osades, kus koerajuht pöördub tagasi istuva, seisva või lamava koera juurde, tuleb jälgida selge vahe jätmist (umbes 3 sekundit) enne uue suulise käskluse andmist. Koerajuht võibkoera juurde tagasi pöördudes läheneda koerale eest või minna tema selja tagant ringi.

Korrektset vabalt kõrvalkõndi tuleb harjutuste vahepeal kogu aeg demonstreerida. Viskehantlit võtma minnes peab koer koerajuhiga kaasas olema. Viskehantlit ära tuues ei ole koerajuhil lubatud koeraga mängida või teda üles ergutada.

Ümberpöörd tehakse suunaga vasakule. Koer võib minna ümber koerajuhi või püsida kogu pöörde vältel kõrval. Igal juhul tuleb ümberpöördu kogu eksami jooksul samal viisil sooritada.

Koer võib sooritada harjutuse lõpu koerajuhi tagant ringi minnes või eest hüppega koerajuhi kõrvale pöörates.

Mitteelastne tõke on 100 cm kõrgune ja 150 cm laiune. Kaldtõke koosneb kahest osast, mis on tipust üksteisega ühendatud. Kaldtõkke kaks osa on 150 cm laiused ja 191 cm kõrgused. Kaldtõke tuleb panna maha nii, et selle vertikaalne kõrgus oleks 180 cm. Kaldtõkke mõlemad pooled peavad olema kaetud mittelibiseva materjaliga. Ülaosa külge peavad olema kinnitatud kolm kiilu (umbes 24 x 48 mm). Kõik eksamil osalevad koerad peavad hüppama üle samade takistuste.

Eseme toomise harjutustes on lubatud ainult viskehantlid. Oluline on jälgida viskehantlite kaalupiirangute täitmist (tasasel maal - 2000 g; tõke/kaldtõke – 650 g). Kõik osalejad peavad kasutama korraldaja poolt tagatud viskehantleid. Viskehantlit ei tohi koerale enne harjutust suhu panna.

Kui koerajuht unustab mõnda harjutust sooritada, instrueerib kohtunik teda selle sooritamise eest. Selle eest punkte ei vähendata.

1. VABALT KÕRVALKÕND (10 punkti)

a) suuline käsklus: “fuß/ kõrval”

Koerajuhil on lubatud anda käsklus ainult algasendist liikumist alustades ja tempomuutustel.

b) Harjutuse kirjeldus: Enne harjutuse algust läheb koerajuht vabalt kõrval kõndiva koeraga kohtuniku juurde. Koerajuht raporteerib kohtunikule. Raporteerimise ajal peab koer istuma kõrval. Saades koerajuhilt käskluse “kõrval”, peab koer algasendist lahkudes koerajuhile tähelepanelikult, rõõmsalt ja otsejoones järgnema. Koera abaluu peab jääma koerajuhi vasaku põlvega kohakuti. Kui koerajuht peatub, peab koer kiiresti ja otse ilma igasuguse koerajuhi poolse mõjutuseta istuma. Harjutuse alguses peavad koer ja koerajuht kõndima peatumata 50 sammu otse edasi. Peale ümberpöörde demonstreerimist ja seejärel 10-15 sammu tegemist peab koerajuht näitama kiiret ja aeglast liikumist (mõlemat vähemalt 10 sammu). Üleminek kiirelt liikumiselt aeglasele tuleb teha ilma üleminekusammudeta. Kaks erinevas tempos liikumist peavad kiiruse poolest selgelt erinema.

Seejärel peavad koerajuht ja koer sooritama normaalsel liikumiskiirusel vähemalt ühe parempöörde, ühe vasakpöörde ja ühe ümberpöörde. Normaalses kõnnitempos liikudes tuleb ka vähemalt üks kord peatuda. Kui koerajuht ja koer liiguvad esimesel sirgel, lastakse viiesekundiliste vahedega kaks lasku (kaliiber 6 mm). Lasud lastakse koerast vähemalt 15 sammu kauguselt. Koer peab jääma püstolilaskude suhtes ükskõikseks. Harjutuse lõpus kõnnib koerajuht koos koeraga vastavalt kohtuniku juhistele läbi liikuva inimrühma, mis koosneb vähemalt neljast inimesest. Inimrühmas peab koerajuht liikuma ümber kahe isiku, ühest pöördega vasakule ja teisest paremale, ja peatuma vähemalt üks kord. Kohtunikul on õigus koerajuhilt nõuda harjutuse kordamist. Koerajuht ja koer lahkuvad inimrühmast ja võtavad algasendi.

- c) Hindamine: etteruttamist, koerajuhist eemal kõrval kõndi, mahajäämist, aeglast või ebakindlat istumist, lisakäsklusi, füüsilist mõjutust koerajuhi poolt, mittetähepanelikkust kõrvalkõnni kestel kõikidel liikumiskiirustel ja kõikidel pööretel ja/ või koera mitterõõmsat töösse suhtumist tuleb vastavalt hinnata.

2. LIIKUMISE PEALT ISTUMINE (10 punkti)

- a) kummatki üks suuline käsklus: “*fuß/ kõrval*”, “*sitz/ istu*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist vabalt kõrvalkõndiva koeraga otse edasi. Peale 10-15 sammu annab koerajuht suulise käskluse “istu”. Koer peab istuma kiiresti ja otse ilma, et koerajuht peatuks, muudaks liikumiskiirust või vaataks tagasi koera poole. Koerajuht liigub veel 30 sammu, peatub siis ja pöördub kohe näoga oma rahulikult istuva koera poole. Kohtuniku märguandel tuleb ta tagasi koera paremale küljele ja võtab algasendi.
- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektset alustust, aeglast istumist, rahutut ja mittetähepanelikku istumist tuleb vastavalt hinnata. Kui koer lamab või jääb istumise asemel seisma, võetakse 5 punkti maha.

3. LAMAMINE JA JUURDEKUTSUMINE (10 punkti)

- a) Igatühte üks suuline käsklus: “*fuß/ kõrval*”, “*platz/ lama*”, “*hier/ siia*”, “*fuß/ kõrval*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist koos vabalt kõrval käiva koeraga otse edasi. Peale 10-15 sammu, järgneb 10-15 sammu joostes, seejärel annab koerajuht koerale suulise käskluse “lama”. Koer peab kiiresti ja otse lamama, ilma et koerajuht peatuks, muudaks liikumiskiirust või vaataks tagasi koera poole.

Koerajuht liigub edasi 30 sammu, peatub siis ja pöördub koheselt näoga oma rahulikult lamava koera poole. Kohtuniku märguandel kutsub koerajuht koera, kasutades käsklust “siia” või koera nime. Koer peab tulema rõõmsalt, kiiresti ja otse ning istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti minema ja istuma otse koerajuhi kõrvale, nii et koera õlavars on koerajuhi põlvega kohakuti.

- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektset alustust, aeglast lamamist, rahutust, aeglast juurdetulekut või aeglustamist koerajuhi juurde jõudes, koerajuhi harkisjalgset seisakut, vigast koerajuhi ette istumist ja vigast harjutuse lõppu tuleb vastavalt hinnata. Kui koer jääb seisma või istub peale käskluse saamist, võetakse maha 5 punkti.

4. LIIKUMISE PEALT (JOOKSULT) SEISMA JÄÄMINE (10 punkti)

- a) Igatühest üks suuline käsklus: “*fuß/ kõrval*”, “*steh/ seisa*”, “*hier/ siia*”, “*fuß/ kõrval*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht liigub algasendist vabalt kõrvalkõndiva koeraga joostes otse edasi. Peale 10-15 sammu annab koerajuht suulise käskluse “seisa”. Koer peab jääma kiiresti ja liikumise suunas (otse) seisma, ilma et koerajuht aeglustaks liikumist või vaataks tagasi koera poole. Koerajuht jookseb veel 30 sammu, peatub siis ja pöördub kohe näoga rahulikult seisva koera poole. Kohtuniku märguandel kutsub koerajuht koera käsklusega “siia” või nimepidi enda juurde. Koer peab tulema rõõmsalt, kiiresti ja otsejoones koerajuhi juurde ning istuma otse ja tihkelt koerajuhi ette. Peale suulise käskluse “kõrval” saamist, peab koer kiiresti ja otse koerajuhi vasakule küljele istuma, nii et koera õlavars ning koerajuhi põlv jäävad kohakuti.
- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektset alustust, käsklusega venitamist, rahutut seismist, sammude tegemist koerajuhi suunas, aeglast juurdetulekut või tempo aeglustamist juurdetulekul, koerajuhi harkjalgset seisu, vigast ees istumist ja harjutuse vigast lõpetamist tuleb vastavalt hinnata. Kui koer lamab või istub peale käskluse “seisa” saamist, võetakse maha 5 punkti.

5. ESEME TOOMINE TASASEL MAAL (10 punkti)

- a) Igatühest üks suuline käsklus: “*bring/ too*”, “*aus/ anna*”, “*fuß/ kõrval*”

- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht viskab algasendist viskehantli (kaal 2000 g) umbes 10 sammu kaugusele. Suulist käsklust “too” ei tohi anda enne, kui viskehantel lebab maas liikumatult. Koer istub rahulikult koerajuhi kõrval. Peale suulise käskluse “too” saamist peab koer kiiresti ja otse viskehantli juurde jooksuma, võtma selle koheselt suhu ja pöörduma kiiresti ja otse koerajuhi juurde tagasi. Koer peab istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Koer peab hoidma viskehantlit rahulikult oma suus niikaua, kuni koerajuht, peale umbes kolmesekundilist pausi, käsklusega “anna” talt viskehantli ära võtab. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes, nii et parem käsi on sirgelt kõrval. Saades suulise käskluse “kõrval”, peab koer minema kiiresti algasendisse ja istuma otse koerajuhi vasakule küljele nii, et koera õlavars ja koerajuhi põlv oleksid kohakuti. Koerajuht ei tohi asendit terve harjutuse kestel muuta.
- c) Hindamine: Vigast või ebakorrektselt algasendit, aeglast järeleminekut, vigast üles võtmist, aeglast tagasitulekut, viskehantli mahapillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgset seisakut, vigast etteistumist ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata. Viskehantli liiga lähedale viskamise nagu ka koerajuhi poolne abi, ilma et ta oma asendit muudaks, viivad punktide vähendamisele.

Kui koerajuht lahkub oma kohalt enne harjutuse lõppu, hinnatakse harjutus “puudulikuks”. Kui koer ei too viskehantlit ära, antakse harjutuse eest 0 punkti.

6. ESEME TOOMINE ÜLE TÕKKE (100 cm) (15 punkti)

- a) Igastühest üks suuline käsklus: “hopp/ hopp”, “bring/ too”, “aus/ anna”, “fuß/ kõrval”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht koos koeraga võtab vähemalt 5 sammu kaugusel tõkke ees algasendi. Algasendist viskab koerajuht viskehantli (650 g) üle 100 cm tõkke. Suulist käsklust “too” ei tohi anda enne, kui viskehantel on peatunud. Koer istub rahulikult ja vabalt koerajuhi kõrval. Peale suuliste käskluste “hopp” (suuline käsklus “too” tuleb anda ajal, kui koer on üle tõkke hüppamas), peab koer hüppama üle tõkke, jooksuma kiiresti ja otsejoones viskehantli juurde, selle koheselt üles võtma, ümber pöörama ja hüppama üle tõkke ning tooma viskehantli kiiresti ja otsejoones koerajuhile. Koer peab istuma tihkelt ja otse koerajuhi ette. Koer peab hoidma viskehantlit rahulikult oma suus, kuni koerajuht peale umbes 3 sekundilist pausi, võtab koeralt viskehantli, andes selleks suulise käskluse “anna”. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes, nii et parem käsi on sirgelt paremal küljel.
- Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti tulema algasendisse ja istuma kiiresti ja otse koerajuhi vasakule küljele, nii et koera õlavars ja koerajuhi põlv on kohakuti. Koerajuht ei tohi oma asendit harjutuse kestel muuta.
- c) Hindamine: Vigast algasendit, aeglast hüppamist ja esemele järeleminekut, vigast eseme võtmist, aeglast tagasihüpet, viskehantli pillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgset seismist, vigast istumist koerajuhi ette ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata. Tõkke puudutamise eest tuleb maha võtta kuni 1 punkt hüppe kohta ja tõkkele toetamise eest kuni 2 punkti.

Minekuhüpe	Eseme toomine	Tagasihüpe
5 punkti	5 punkti	5 punkti

Harjutuse eest punktide saamine on võimalik siis, kui vähemalt kaks kolmest harjutuse osast (minekuhüpe – eseme toomine – tagasihüpe) on sooritatud.

Mõlemad hüpped perfektsed, toomine märkusteta	=	15 punkti
Mineku- või tagasihüppest keeldumine, toomine märkusteta	=	10 punkti
Mõlemad hüpped perfektsed, viskehantlit ei tooda	=	10 punkti

Kui koerajuhti poolt visatud viskehantel maandub liiga kaugemale küljele või on koera poolt halvasti nähtav, võib koerajuht küsida kohtunikult luba viskehantli uuesti viskamiseks või kohtunik võib soovitada uuesti viskamist. Selle eest punkte ei vähendata. Koer peab jääma istuvasse asendisse, kui selline situatsioon juhtub.

Iga koerajuhi poolne abi ilma et ta oma asendit muudaks, tuleb vastavalt hinnata. Kui koerajuht muudab oma asendit enne harjutuse lõppu, on harjutuse hinne “puudulik”.

7. ESEME TOOMINE ÜLE KALDTÖKKE (180 cm) (15 punkti)

- a) igastühest üks suuline käsklus: “*hopp/ hüppa*”, “*bring/ too*”, “*aus/anna*”, “*fuß/ kõrval*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Koerajuht koos koeraga võtab kaldtõkke ees algasendi, vähemalt 5 sammu kaugusel tõkkest. Algasendist viskab koerajuht viskehantli (650 g) üle kaldtõkke.

Koer peab rahulikult ja vabalt koerajuhti kõrval istuma. Peale suulise käskluse “hopp” saamist (suuline käsklus “too” tuleb anda ajal, kui koer on üle kaldtõkke ronimas), peab koer ronima üle kaldtõkke, jooksuma kiiresti ja otse viskehantli juurde, võtma selle koheselt üles, pöörama ümber ja koheselt ronima tagasi üle kaldtõkke ning tooma viskehantli kiiresti ja otsejoones.

Koer peab hoidma viskehantlit oma suus, kuni koerajuht, peale umbes kolme sekundilist pausi, võtab viskehantli koeralt, andes selleks suulise käskluse “anna”. Koerajuht peab hoidma viskehantlit rahulikult oma paremas käes nii, et parem käsi on sirgelt küljel. Suulise käskluse “kõrval” peale peab koer kiiresti tulema algasendisse ja istuma otse koerajuhi vasakule küljele nii, et koera õlavars ja koerajuhi põlv oleks kohakuti. Koerajuht ei tohi asendit harjutuse kestel muuta.

- c) Hindamine: Vigast algasendit, aeglast hüppamist ja esemele järeleminekut, vigast eseme võtmist, aeglast tagasihüpet, viskehantli maha pillamist, viskehantliga mängimist või selle närimist, koerajuhi harkisjalgsel seisakut, vigast koerajuhi ette istumist ja vigast harjutuse lõpetamist tuleb vastavalt hinnata.

Minekuhüpe	Eseme toomine	Tagasihüpe
5 punkti	5 punkti	5 punkti

Harjutuse eest punktide saamine on võimalik siis, kui vähemalt kaks kolmest harjutuse osast (minekuhüpe – eseme toomine – tagasihüpe) on sooritatud.

Mõlemad hüpped perfektsed, toomine märkusteta	=	15 punkti
Mineku- või tagasihüppest keeldumine, toomine märkusteta	=	10 punkti
Mõlemad hüpped perfektsed, viskehantlit ei tooda	=	10 punkti

Kui koerajuhti poolt visatud viskehantel maandub liiga kaugemale küljele või on koera poolt halvasti nähtav, võib koerajuht küsida kohtunikult luba viskehantli uuesti viskamiseks või kohtunik võib soovitada uuesti viskamist. Selle eest punkte ei vähendata. Koer peab jääma istuvasse asendisse, kui selline situatsioon juhtub.

Iga koerajuhi poolset abi, ilma et ta oma asendit muudaks, tuleb vastavalt hinnata. Kui koerajuht muudab oma asendit enne harjutuse lõppu, on harjutuse hinne “puudulik”.

8. EDASISAATMINE JA LAMAMINE (10 punkti)

- a) Igastühest üks suuline käsklus: “*voraus/ edasi*”, “*platz/ lama*”, “*sitz/ istu*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Algasendist kõnnib koerajuht koos oma vabalt kõrval kõndiva koeraga kohtuniku poolt osutatud suuna. Peale 10-15 sammu annab koerajuht koerale suulise käskluse “edasi”. Samaaegselt tõstab koerajuht oma käe (ainult üks kord) ja peatub. Koer peab enesekindlalt, kiires tempos ja otsejoones vähemalt 30 sammu kindlaksmääratud suunas edasi minema. Kohtuniku märgandel annab koerajuht suulise käskluse “lama”. Koer peab koheselt lamama. Koerajuht võib hoida oma kätt tõstetuna, kuni koer on lamanud. Kohtuniku märguandel läheb koerajuht koera juurde ja asetub tema paremale küljele. Peale umbes 3 sekundit annab koerajuht koerale suulise käskluse “istu”, koer peab istuma kiiresti ja otse algasendisse.
- c) Hindamine: vigast harjutuse algusosa, koerajuhi järgnemist koerale, koera liiga aeglast edasiminekut, suurt kõrvalekallet küljele, liiga lühikest distantssi, liiga varajast või kõhklevat

lamamist, rahutut lamamist või enneaegselt püsti-/ istuma tõusmist, kui koerajuht koera juurde läheb, tuleb vastavalt hinnata.

9. LAMAMINE HÄIRITUD OLUKORRAS (10 punkti)

- a) Igastühest üks suuline käsklus: “*platz/lama*”, “*sitz/istu*”
- b) Harjutuse kirjeldus: Enne järgmise koera kuulekusosa algust, paneb koerajuht oma koera algasendist suulise käsklusega “lama”, kohtuniku poolt määratud punkti, lamama. Jalutusrihma või mingit muud eset ei tohi koera juurde jätta. Seejärel kõnnib koerajuht harjutusväljaku piirides umbes 30 sammu pöördumata eemale ja lahkub koera vaateväljast. Koer peab olema rahulikult, ilma igasuguse koerajuhi poolse mõjutuseta, lamavas asendis, ajal mil teine koer sooritab harjutusi 1-7. Kohtuniku märguandel läheb koerajuht koera juurde tagasi ja asetub tema paremale küljele. Peale lühikest pausi (umbes kolm sekundit), saab koer käskluse “istu”. Koer peab kiiresti ja otse algasendisse istuma.
- c) Hindamine: koerajuhi rahutut käitumist või muud koerajuhi poolset varjatud abi, rahutut lamamist või enneaegset seisma-/ istuma tõusmist, kui koerajuht naaseb, tuleb vastavalt hinnata. Kui koer istub või seisab, aga jääb määratud piirkonda, antakse osalised punktid. Kui koer liigub määratud piirkonnast rohkem kui 3 meetrit enne, kui teine koer on lõpetanud harjutuse 3, antakse selle harjutuse eest 0 punkti. Kui koer lahkub määratud piirkonnast peale seda, kui harjutus 3 on lõpetatud, antakse osalised punktid. Kui koer liigub koerajuhi naasmisel talle vastu, vähendatakse sooritust 3 punkti võrra.

Skeemid

